

INFO

21.12.2023 - TEAMS

- Uusi eläinsuojelulaki - eläintenhyvinvointilaki ja sen tulkinnat
- Ajankohtaiset alkuperäiseläinrotujen kasvattamissopimuksista ja sopimuseläinten hallinnan siirroista
- Muistutus - NEUVO-rahoituksen käyttömahdollisuuksista

OHJEET TEAMS - OSALLISTUJALLE:

- Voit esittää vapaasti kysymyksiä tai kirjoittaa kysymyksesi viestikenttään
- Varmista, että kamerasi on myös suljettu – auttaa myös yhteyshäiriöissä
- Pidäthän mikrofonisi muuten kiinni

Laki eläinten hyvinvoinnista – mitä uutta tuotantoeläinten pitoon 1.1.2024

Valvontaeläinlääkäri Aila Rauatmaa
Kainuun ympäristöterveyspalvelut
aila.rauatmaa@sotkamo.fi

Laki eläinten hyvinvoinnista 693/2022

Nykyinen eläinsuojelulaki ja eläinsuojeluasetus korvautuvat Eläinten hyvinvointilailla 1.1.2024

Lisäksi säädetään asetuksia toimenpiteistä, jalostuksesta ja päivitetään eläinlajikohtaiset asetukset vuoden 2024 aikana.

Laki on perusta, eläinlajikohtaiset asetukset tuovat tarkennusta

Lain muutokset tulevat pääsääntöisesti voimaan ilman siirtymäaika

1 § Lain tarkoitus

”Tämän lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta.

Lain tarkoituksena on myös lisätä eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua.”

- lisätään eläinten liikkumisvapautta
- huomioidaan paremmin eläinten olennaiset käyttäytymistarpeet

Tärkeimpiä uudistuksia

16 § Kivunlievitys ja kivuliaat toimenpiteet

Kivuliaiden toimenpiteiden yhteydessä on käytettävä kivunlievitystä

- Vasikoiden nupoutus (ell antama rauhoitus, puudutus ja kipulääke)
- Porojen ja porsaiden kastraatio vaatii myös kivunlievityksen
- Tästä erillinen toimenpideasetus

Tärkeimpiä uudistuksia

Eläinjalostus 25 §

Eläintä ei saa käyttää jalostukseen, jos:

3) lisääntymisestä aiheutuu todennäköisesti merkittävää haittaa sen hyvinvoinnille

- Eläinten omistajan tai pitäjän tulee eläinten ryhmittelyllä, valvonnalla, kastraatiolla, sterilisaatiolla tai muilla keinoilla estää pitämiensä nisäkkäiden hallitsematon lisääntyminen.
- Esim. vapaasti lisääntyvät eläinryhmät, jossa sukukypsiä eri-ikäisiä eläimiä

Tärkeimpiä uudistuksia

Vapaa vedensaanti nisäkkäille ja linnuille 21 §

- Poikkeuksena mm. vastasyntyneet ja iglukasvatus
- Vastasyntynyt = alle 2 vk ikäinen vasikka
- Kylmissä tiloissa tarkoittaa käytännössä juomastian lämmitysmahdollisuutta

Eläinten hoitoon ja tarkastamiseen tarvittavat tilat 38§

- Pysyvässä pitopaikassa on oltava eläinten tarkastamisen ja käsittelyn kannalta välttämättömät tilat ja välineet sekä tarvittaessa tilat sairaiden ja vahingoittuneiden eläinten hoitoa ja eristämistä varten
- Voi olla käsittelyhäkki tms.

Tärkeimpiä uudistuksia

37 § Pysyvän pitopaikan yleiset vaatimukset

- Eläintä ei saa pitää jatkuvasti paikalleen kytkettynä eikä sen liikkumista saa jatkuvasti rajoittaa eläimen kääntymisen estävillä rakenteilla.
- Lypsykarjaa saa edelleen pitää parsinavetassa
- Sonnien kasvatus parressa kielletään siirtymäajalla
- Uusia parsinavettoja ja porsitushäkkejä ei saa rakentaa ja ottaa käyttöön. Parsipaikkoja ei saa lisätä.
- Parressa pidettävien lypsylehmien jaloittelu 90 päivää (tästä säädetään nauta-asetuksessa, joka on valmisteilla)

Tärkeimpiä uudistuksia

Ilmoitusvelvollisuus 88§

- ...velvollinen salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle, jos hän on tehtävässään saanut tietää avun tarpeessa olevasta eläimestä, ja ilmoittamaan viranomaiselle asian arvioimiseksi välttämättömiä tietoja:
 - 1) lomituspalvelu ja sijaisapu;
 - 2) keinosiementäjä;
 - 3) sosiaali- ja terveydenhuolto ja näiden palvelujen tuottaja;
 - 4) terveydenhuollon ammattihenkilö;
 - 5) Hätäkeskusyksikkö;
 - 6) palo- ja pelastustoimi;
 - 7) Rajavartiolaitos;
 - 8) ulosottoviranomainen;
 - 9) seurakunta ja muu uskonnollinen yhdyskunta.

Tärkeimpiä uudistuksia

- Kehotus uutena ”työvälineenä” valvonnassa
 - Vain jos rike vähäinen ja helppo korjata esim. tarkastuksen kuluessa tai voidaan todentaa ilman uusintatarkastusta
- Eläinsuojelun uusintatarkastukset tuotantoeläintiloilla tulevat maksullisiksi
 - Uusintatarkastus tehdään käytännössä aina jos on todettu että säädöksiä on rikottu eikä kehoitus riitä korjaamaan

lisätietoja

- [Ruokavirasto.fi/eläimet/elainten-hyvinvointi/uuden-elainten-hyvinvointilain-keskeiset-muutokset/](https://ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-hyvinvointi/uuden-elainten-hyvinvointilain-keskeiset-muutokset/)

Uusi eläinten hyvinvointilaki

Kooste: Jenni Kiilholma
jenni.kiilholma@mtk.fi

Uusi kansallinen laki eläinten hyvinvoinnista

- Eläinsuojelulaki 247/1996 → Laki eläinten hyvinvoinnista
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230693#Pidm46434451158112>
- Astuu voimaan 1.1.2024
- Miksi:
 - Eläinten hyvinvoinnin edistäminen ja suojelu sekä eläinten kunnioituksen ja hyvän kohtelun lisääminen
 - Lisätään vaatimus siitä, että ihmisen hoidossa olevan eläimen tulisi voida toteuttaa eräitä olennaisia käyttäytymistarpeitaan.
- Muita lakeja muuttuu:
 - Eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annettua lakia muutetaan laajentamalla eläinlääkäriin ilmoitusvelvollisuutta.
 - Kalastuslakiin sisällytettäisiin saaliiksi otettavien kalojen ja rapujen sekä syöttinä käytettävien kalojen lopetusta koskevat säännökset.
 - Muut teknisluonteiset muutokset: Rikoslaki, Eläinten kuljetuksesta annettu laki, Metsästyslaki, ”Koe-eläinlaki”, Luonnonsuojelulaki, Jalostuslaki
- <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-hyvinvointi/uuden-elainten-hyvinvointilain-keskeiset-muutokset/>

Muutoksia

- 8 §, liite I Eläinlajilista: Laissa säädetään niistä eläinlajeista ja eläimistä, joita voidaan pitää tuotantoeläimenä, seura- ja harrastuseläimenä, sirkuseläimenä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä.
- 37 § Vaatimuksia pitopaikkaan
 - Eläimen jatkuva paikalleen kytkeminen pysyvässä pitopaikassa kielletään tietyin poikkeuksin.
 - Eläimen liikkumista ei saa jatkuvasti rajoittaa siten, että eläimellä ei ole mahdollisuutta kääntyä ympäri.
 - Uusien kiinteärakenteisten porsitushäkkien rakentaminen ja käyttöönotto kielletään. Emakoiden ja ensikoiden pidempiaikainen pito tiineytshäkeissä kielletään 12 vuoden siirtymäajalla.
- 121 § Uusien parsinavetoiden rakentaminen ja käyttöönotto kielletään.
 - Viiden vuoden siirtymäajalla kielletään **muiden nautojen kuin maidontuotantoa varten pidettävien lehmien ja hiehojen** sekä hevosten jatkuva kytkettynä pitäminen.
 - Lain voimaan tullessa toiminnassa olevien parsinavetoiden käyttöä ei siis kielletä. Voidaan hyödyntää maidontuotantoa varten pidettävien lehmien ja hiehojen pidossa käyttöikänsä loppuun saakka.

Lisää muutoksia

- 39 § Eläinten pitopaikoissa oltava käsittelyn mahdollistavat ja erilliset sairastilat
 - https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/elaimet/elainten-hyvinvointi/tiedote_elainten_kasittelytilat_alkaen-1.1.2024.pdf
- 21 § Nisäkkäillä ja linnuilla tulisi pysyvissä pitopaikoissaan olla jatkuvasti vettä eläimen saatavilla
 - https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/elaimet/elainten-hyvinvointi/jatkuvan_vedensaannin_vaatimus_1.1.2024_ruokavirasto.pdf
- 15 § Eläimille tehtävien kivuliaiden toimenpiteiden yhteydessä tulisi jatkossa käyttää kivunlievitystä. Tuotantoeläimenä pidettävien sikojen kirurginen kastraatio kielletään 12 vuoden siirtymäajalla.
 - Luonnokseen uudesta toimenpideasetuksesta annettu lausunto 7.12.
- 25 §: Eläinjalostusta koskevaa sääntelyä tarkennetaan ja selkeytetään. Asetus tulossa.

...ja vielä lisää muutoksia

- Loukkaantuneiden tai muutoin avun tarpeessa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitoa koskevia säännöksiä täsmennetään ja sääntelyä laajennetaan.
- Luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittaminen tulee olemaan ilmoituksenvaraista toimintaa.
- Eläintarhojen roolia luonnonvaraisen eläimistön ja luonnon monimuotoisuuden suojelussa vahvistetaan nykyisestä.
- Koiran- ja kissanpentujen pentutehtailuun puututaan säätämällä koirien ja kissojen myynti-ilmoitusten vähimmäissisällöstä sekä kieltämällä alle puolivuotiaiden koiran ja kissanpentujen tuonti Suomeen, jos tarkoituksena on myydä ne täällä eteenpäin.
- Eläinten teurastusta koskevaa sääntelyä muutetaan siten, että eläin on aina tainnutettava ennen verenlaskua. Muutos koskee paitsi uskonnollisista syistä noudatettavaa erityistä teurastustapaa, myös yksityiskäyttöön teurastettavaa siipikarjaa.

Päivitetty jaloitteluvaatimus

- Asetustasolla jaloitteluvaatimusten muutos parsinavetoissa (asetus 592/2010 17 §)
 - 90 päivää yhteensä:
 - 60 päivää 1.5. – 30.9.
 - 30 päivää 1.10. – 30.4..
 - Mahdollisuus hakea poikkeusta AVIsta:
<https://avi.fi/asioi/henkiloasiakas/luvat-ilmoitukset-ja-hakemukset/elaimet/nautojen-laidunnus-ja-jaloittelu-kesaaikaan>
 - Ruokaviraston ohjeistusta odotetaan!

Ympäristösopimus Alkuperäisrotueläinten kasvattamissopimus

Seija Härkönen
Kainuun Ely - keskus

Alkuperäisrotueläinten kasvattamissopimus

- Sopimus on yksivuotinen 1.1. -31.12.2024.
- Hakuaika ei ole vielä varmistunut. Ruokavirasto tiedottaa hakuajasta heti, kun valtioneuvoston asetuksen aikataulu on tiedossa.
- Sopimusehtojen vähimmäistason vaatimukset muuttuvat, koska eläinten hyvinvointilainsäädäntö on muuttunut.
- Vähimmäistason vaatimukset ovat eläinsuojelulainsäädännön vähimmäistason vaatimuksia, joita hakijan on noudatettava sopimusehtojen lisäksi. Puutteet saattavat aiheuttaa seuraamuksia maksettavaan korvaukseen.
- Muita muutoksia ei ole tiedossa verrattuna vuoteen 2023.
- Sopimuseläinten on täytettävä tukiehdot ja oltava hakijan hallinnassa viimeistään 1.1.2024.

Hakemuksen pakolliset liitteet 1/2

- Naudan on pitänyt saada vähintään yksi puhdasrotuinen jälkeinen sopimuskautta edeltävien kahden vuoden aikana (Faba:n kantakirjatodistus)
- Lampaan on pitänyt saada vähintään yksi puhdasrotuinen jälkeläinen sopimuskautta edeltävän kahden vuoden aikana.
- Alkuperäisrotutukilista hakemuksen liitteeksi
 - suomenlampailla ja kainuunharmaaslampailla NettiKatras-sovelluksen.
 - ahvenanmaanlampaalla NettiKatras-sovelluksen tai Föreningen Ålandsfåret –yhdistyksen.
- Ajantasainen jalostussuunnitelma

Hakemuksen pakolliset liitteet (2/2)

- Vuohen on pitänyt saada vähintään yksi puhdasrotuinen jälkeläinen sopimuskautta edeltävän kolmen vuoden aikana.
- Alkuperäisrotutukilista
- Jalostussuunnitelma
- Suomenhevonen
 - Ei liitteitä. Hevosen oltava Suomen Hippoksen rekisterissä rotupuhdas. Hevosen on pitänyt saada vähintään yksi puhdasrotuinen jälkeläinen sopimuskautta edeltävien kolmen vuoden aikana.
- Maatiaiskanaparvi
 - Todistus kuulumisesta Luonnonvarakeskuksen ylläpitämään maatiaiskanojen säilytysohjelmaan.

Tuen määrä, alkuperäisrotueläinten kasvattamissopimus

Rotu	Korvaustaso	Eläinyksikkökerroin	Vähimmäiseläinmäärä täyttyy, kun eläimiä on
itäsuomenkarja	683 €/ey	1 kpl = 1,0 ey	1 kpl
länsisuomenkarja	683 €/ey	1 kpl = 1,0 ey	1 kpl
pohjoissuomenkarja	683 €/ey	1 kpl = 1,0 ey	1 kpl
suomenlammas	300 €/ey	1 kpl = 0,2 ey	5 kpl
kainuunharmaalammas	350 €/ey	1 kpl = 0,2 ey	5 kpl
ahvenanmaanlammas	350 €/ey	1 kpl = 0,2 ey	5 kpl
suomenvuohi	350 €/ey	1 kpl = 0,2 ey	5 kpl
suomenhevonen	350 €/ey	1 kpl = 1,0 ey	1 kpl
maatiais kana	300,14 €/sopimus		Sopimuksella pitää olla vähintään 20 kanaa, joista vähintään yksi on kukko.

Sopimuseläimen poistaminen

- Poistettavasta eläimestä on ilmoitettava ELY-keskukseen kirjallisella vapaamuotoisella ilmoituksella tai sähköisesti ELY- keskuksen kirjaamoon. Liitteeksi kantakirjatodistus korvaavasta eläimestä.
- Ilmoitus poistosta on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun eläin poistuu sopimukselta (esim. tilalta tai hakijan hallinnasta).
- Eläin hylätään sopimukselta, jos hakija ei ole ilmoittanut sen poistosta määräajassa sekä ELY-keskukseen että eläinrekisteriin.
- Sopimuksella olevan eläimen voi myydä toiselle tilalle 31.12.2023-1.1.2024 ilman, että se aiheuttaa tuen menetyksen kummallekaan tilalle.

Sopimuseläimen korvaaminen

- Korvaavan eläimen on täytettävä sopimusehdot korvaushetkellä ja sen on oltava hakijan hallinnassa. Korvaavana eläimenä voi käyttää vuoden 2024 aikana rotupuhtaan jälkeläisen tuottanutta eläintä.
- Korvaamisesta on ilmoitettava ELY-keskukseen 14 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun korvattava eläin poistuu sopimukselta (esim. tilalta tai hakijan hallinnasta).
- Eläin hylätään sopimukselta, jos hakija ei ole ilmoittanut määräajassa eläimen poistosta ja korvaamisesta ELY-keskukseen tai eläinrekisteri-ilmoitus poistosta on tehty myöhässä.

Kiitos.

- Kysymyksiä?

Tuettu neuvonta
NEUVO2030

Jutta Makkonen

Kasvintuotannon asiantuntija, ProAgria Itä-Suomi

Mikä ihmeen neuvo-raha?

- Jokainen suomalainen maatila voi saada EU:n maaseuturahaston tukemaa neuvontaa
- Neuvo –rahaa on käytettävissä 10 000€ / maatila / ohjelmakausi (2023-2027)
- Neuvontakorvaus on 75 € / tunti
 - Viljelijän maksettavaksi jää 75 €/tunti ylittävä osuus ja arvonnlisävero
- Tuettua neuvontaa tarjoavat muun muassa eläinlääkärit ja neuvontaorganisaatiot kuten ProAgria
- Voit tarkistaa neuvontakorvauksen käytettävissä olevan määrän Vipupalvelusta
- Lisätietoja neuvo-rahasta Ruokaviraston nettisivuilta

Mihin kaikkeen neuvo-rahaa voi käyttää?

- Lähes mihin tahansa neuvontaan, esimerkiksi:
- Apua tukiehtoihin
- Vinkkejä maatalan kehittämiseen ja muutoskestävyyteen
 - Liiketoimintasuunnitelmat
 - Investointisuunnitelmat
 - Kannattavuus- ja tuotantokustannuslaskelmat
 - Sukupolvenvaihdoksen suunnittelu
 - Luomu- ja ympäristösuunnitelmat
 - Viljelynsuunnittelu ja kasvustohavaintokäynnit
- Neuvontaa tuotantoeläinten terveyden ja hyvinvoinnin parantamiseen
 - Terveystuettosuunnitelmat
 - Eläintenhyvinvointikorvauksen toimenpiteiden kartoitus

Kysy lisää Neuvo-palveluista ProAgrian asiantuntijoilta!

Neuvo-palveluita tarjoavien ProAgrian asiantuntijoiden yhteystiedot proagria.fi verkkosivuilta tai Ruokaviraston neuvojurekisteristä

ProAgria Itä-Suomen alueella tilasi tarvekartoituksessa apuna **Katri Ahponen**

Kainuun alueella asiantuntijoina toimii muun muassa

KASVI	KOTIELÄIN	TALOUS- JA KIRJANPITO	OMISTAJA-JÄRJESTELYT
Jutta Makkonen Meeri Partanen Janita Riekkinen	Minna Tanner Eila Niskanen Kasper Ojala (Annika Suojärvi)	Marko Nissinen Joakim Pitkälä Tuija Heikkinen Päivi Vimpari	Silja Martikainen

Toimimme yhdessä Maa- ja kotitalousnaisten kanssa! MKN asiantuntijat ovat apunasi yritys- ja maisema-asioissa!

Kiitos!

Kysymyksiä?

Seuraava INFO:

Syysilmoitustunti

torstaina 4.1.2024 alkaen klo 10.00

TEAMS – tilaisuus.

Aiheita:

- Syysilmoituksen siirtyminen ja maksuaikataulu
- Ilmoituksen laatiminen
- Ympäristökorvaus
- Talviaikaisen kasvipeitteen ilmoittaminen ehdollisuudessa ja ekojärjestelmätuessa
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus
- Hallinnon ajantasainen ohjeistus ja vinkit, miten kannattaa toimia

